

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Uppdrag att utreda skogsnäringens betydelse för totalförsvaret

Sammanfattning av uppdraget

En bokstavsutredare ges i uppdrag att analysera och beskriva skogsnäringens betydelse för totalförsvaret. Utredaren ska vidare analysera Skogsstyrelsens ansvar och uppgifter i beredskapssystemet samt vid behov föreslå åtgärder och uppgifter för att förstärka ansvaret.

Utredaren ska bland annat

- analysera och beskriva skogsnäringens betydelse för Sverige, både i fredstida krissituationer, vid höjd beredskap och ytterst krig,
- beskriva vilken beredskap som finns inom skogsbruket och skogsindustrin, och hur beredskapen skulle kunna förbättras,
- analysera om, och vid behov, föreslå hur Skogsstyrelsens ansvar och uppgifter bör förändras för att stärka totalförsvaret,
- bedöma och beskriva om Skogsstyrelsens verksamhet kan anses ha särskild betydelse för samhällets krisberedskap och totalförsvaret och, om det i så fall kan finnas skäl att utveckla Skogsstyrelsens uppgifter i enlighet med förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap, samt
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2027.

Bakgrund och skälen för uppdraget

Sverige är till 68 procent täckt av skog och skogsnäringens betydelse för Sveriges ekonomi är stor. Skogsnäringen bidrar exempelvis med råvaror som

trä, massa och papper, vilka är nödvändiga för byggande, förpackningar, bioenergi och många andra samhällsviktiga funktioner. Skogsråvara är också viktig för svensk export.

Skogsråvara bidrar således till att upprätthålla samhällsviktig verksamhet som i sin tur är av betydelse för totalförsvaret och försörjningsberedskapen. Skogsbruket och skogsnäringen har vidare förutsättningar för att kunna bidra till totalförsvaret genom träråvara och maskiner för utvecklingen av en ny byggnads- och reparationsberedskap. Inom skogsbruket finns privata vägar i ett skogsbilvägnät på ca 20 000 mil som kan vara av betydelse för både det militära och det civila försvaret. Robusta försörjningskedjor och inhemska råvaror är avgörande för Sveriges motståndskraft och vid störningar i importen kan svensk skogsråvara användas för att snabbt producera nödvändiga byggmaterial och bränslen.

Den 12 juni 2026 redovisade Försvarsberedningen sin delrapport Skärpt läge – aktuell lägesbild i totalförsvaret och omvärlden (Ds 2026:12). I rapporten lyfter Försvarsberedningen fram skogsbruket som en central del i Sveriges försörjningsberedskap och att skogsnäringen bör inkluderas i beredskapssektorernas arbete.

Försvarsberedningen lyfter också fram den svenska skogsnäringens roll i energisystemet då skoglig bioenergi står för en betydande andel av den totala energitillförseln. Biobränslen från de gröna näringarna svarar i dagsläget för ca 34 procent av den svenska slutliga energianvändningen (biobränslen och biodrivmedel samt slutanvänd fjärrvärme och slutanvänd el som producerats av biobränsle). Av det kommer ca 80 procent från skogsbruket och skogsindustrins biprodukter. Vid störningar i handelsflöden och energitillgång ökar skogsbrukets betydelse, eftersom bioenergi från skogen kan ersätta andra energikällor. Försvarsberedningen framhåller i sin rapport att det därför är viktigt att upprätthålla produktionen och säkerställa funktionaliteten i skogsnäringen.

Skogsstyrelsen har i uppgift att bl.a. verka för att landets skogar sköts så att de skogspolitiska mål som beslutas av riksdagen nås. Skogsstyrelsen har, i likhet med andra statliga myndigheter, inför och vid fredstida krissituationer och höjd beredskap de uppgifter som framgår av 7–14 §§ förordningen om statliga myndigheters beredskap. Enligt Skogsstyrelsens regleringsbrev för 2026 ska myndigheten redovisa hur den har arbetat med stärkt civilt försvar

på myndigheten och inom myndighetens ansvarsområde (LI2025/02183 m.fl.).

Skogsnäringens betydelse för det svenska totalförsvaret behöver analyseras och tydliggöras. Vidare behöver Skogsstyrelsens ansvar och uppgifter i uppbyggnaden av en stärkt beredskap för skogen, skogsbruket och skogsindustrin analyseras och övervägas.

Uppdraget

Uppdraget att analysera och beskriva skogsnäringens betydelse för totalförsvaret

För att tydliggöra skogsnäringens betydelse för det svenska totalförsvaret och beredskapssystemet samt säkerställa att system finns för att, om så krävs, bygga upp en ökad beredskap inom skogsnäringen, behöver en utredning och analys genomföras. Om det finns behov av att öka beredskapen inom skogsnäringen i Sverige behöver dessa identifieras.

Utredaren ska:

- analysera och beskriva skogsnäringens betydelse för Sverige, i fredstida krissituationer, vid höjd beredskap och ytterst krig utifrån historiska, nationella erfarenheter, erfarenheter från det finländska beredskapssystemet samt Ukrainas erfarenheter under krig,
- analysera om, och beskriva hur, skoglig råvara och insatsvara för exempelvis industrin, bygg- och reparationsberedskap och som bioenergikälla kan bidra till att stärka Sveriges totalförsvaret,
- beskriva om och hur skogsråvara, skogsbruket och skogsindustrin på andra sätt kan bidra till att stärka totalförsvaret, samt
- beskriva vilken beredskap som finns inom skogsbruket och skogsindustrin, och hur beredskapen skulle kunna förbättras.

Uppdraget att utreda Skogsstyrelsens roll i beredskapssystemet

Skogsstyrelsen är förvaltningsmyndighet för frågor om skogsbruket och har till uppgift att verka för att de skogspolitiska mål som riksdagen har beslutat kan uppnås. Myndigheten ansvarar bland annat för tillsyn, uppföljning, utvärdering, rådgivning och information inom sitt verksamhetsområde. Skogsstyrelsen omfattas, liksom andra statliga myndigheter under regeringen, av de

allmänna uppgifterna enligt förordningen om statliga myndigheters beredskap.

Enligt 7 § förordningen om statliga myndigheters beredskap ska varje myndighet som träffas av förordningen bl.a. identifiera samhällsviktig verksamhet inom myndighetens ansvarsområde och bedriva ett systematiskt arbete för att kunna upprätthålla den egna samhällsviktiga verksamheten och verka för att andra aktörer inom ansvarsområdet också bedriver ett sådant arbete. Enligt 18 § samma förordning ska statliga myndigheter med ansvar inom en eller flera viktiga samhällsfunktioner och vars verksamhet har särskild betydelse för samhällets krisberedskap och totalförsvaret ska vara beredskapsmyndigheter. Skogsstyrelsen är inte utpekad som beredskapsmyndighet och ingår inte i någon beredskapssektor enligt förordningen om statliga myndigheters beredskap.

Utifrån skogsråvarans, skogsbrukets och skogsindustrins betydelse för Sverige kan beredskapen för skogsnäringen behöva stärkas. Skogsstyrelsens roll kan vidare behöva tydliggöras i förhållande till förordningen om statliga myndigheters beredskap. Det behöver därför övervägas om Skogsstyrelsens ansvar och uppgifter ska förändras.

Utredaren ska:

- beskriva Skogsstyrelsens uppgifter enligt förordningen om statliga myndigheters beredskap,
- analysera om, och vid behov, föreslå hur Skogsstyrelsens ansvar och uppgifter bör förändras för att stärka totalförsvaret,
- bedöma och beskriva om Skogsstyrelsens verksamhet kan anses ha särskild betydelse för samhällets krisberedskap och totalförsvaret och om det i så fall kan finnas skäl att utveckla Skogsstyrelsens uppgifter enligt förordningen om statliga myndigheters beredskap,
- beskriva hur regeringens styrning av myndigheten behöver förändras för det fall myndigheten bedöms behöva ges ett utökat ansvar, samt
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Samråd och konsekvenser

När uppdraget utförs ska utredaren, i den utsträckning som bedöms lämplig, inhämta synpunkter och upplysningar från myndigheter, företag, organisationer och andra aktörer som kan vara berörda av aktuella frågor.

Utredaren ska vidare beakta relevant arbete som pågår inom Regeringskansliet och utredningsväsendet.

Utredaren ska beskriva konsekvenserna av de förslag som lämnas i enlighet med förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar. Om förslagen medför kostnadsökningar eller intäktsminskningar ska utredaren föreslå en finansiering som i första hand innebär omprioritering inom den ekonomiska planeringsramen för det civila försvaret.

Redovisning av uppdraget

Uppdraget ska redovisas senast den 28 februari 2027.